

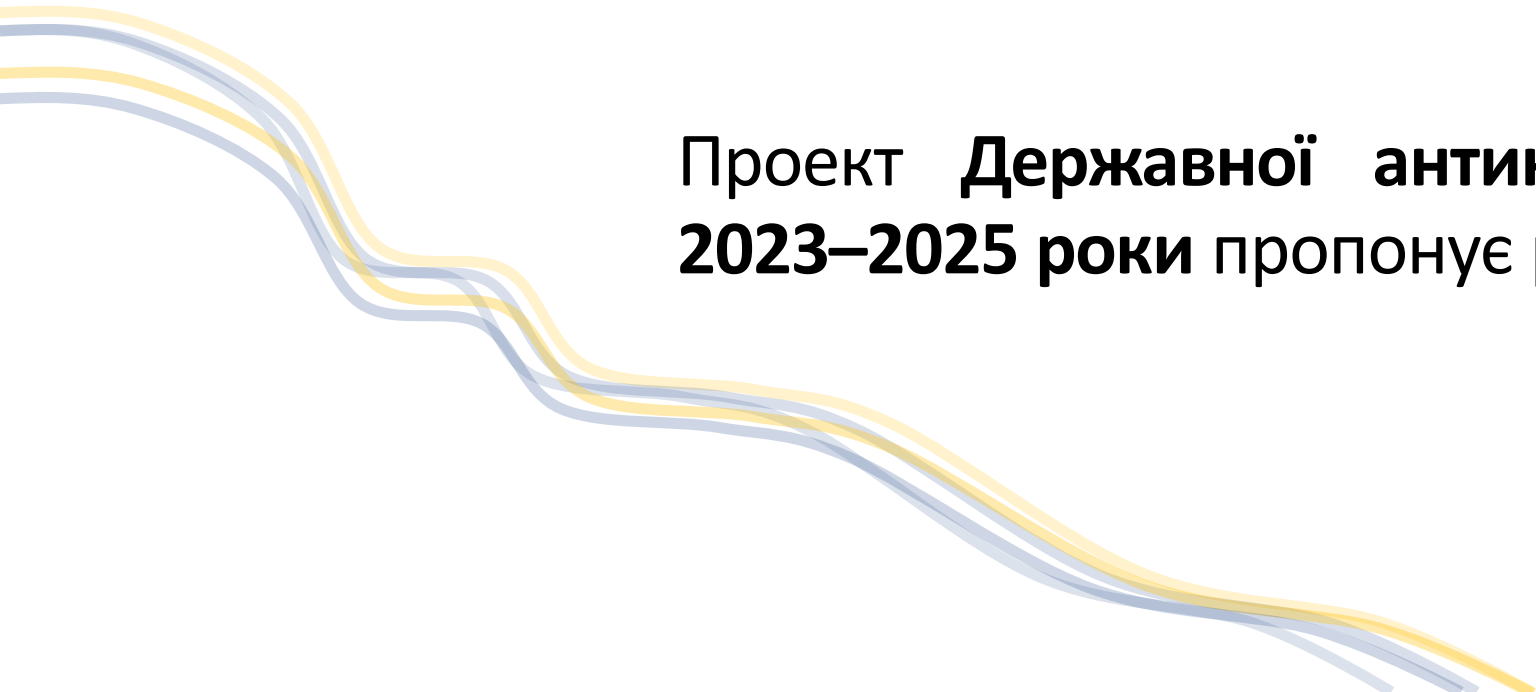
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

Державна антикорупційна програма на 2023-2025 роки

**Підрозділ 1.1. Формування та реалізація державної
антикорупційної політики**

§ 1.1.1. Проблема. Державна антикорупційна політика не завжди ґрунтується на повних, об'єктивних та достовірних даних; зусилля різних органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадськості недостатньо скоординовані.

Проект **Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки** пропонує рішення таких проблем.

ПРОБЛЕМА:

Потенціал антикорупційних програм публічних інституцій у відповідних галузях використовується не повною мірою.

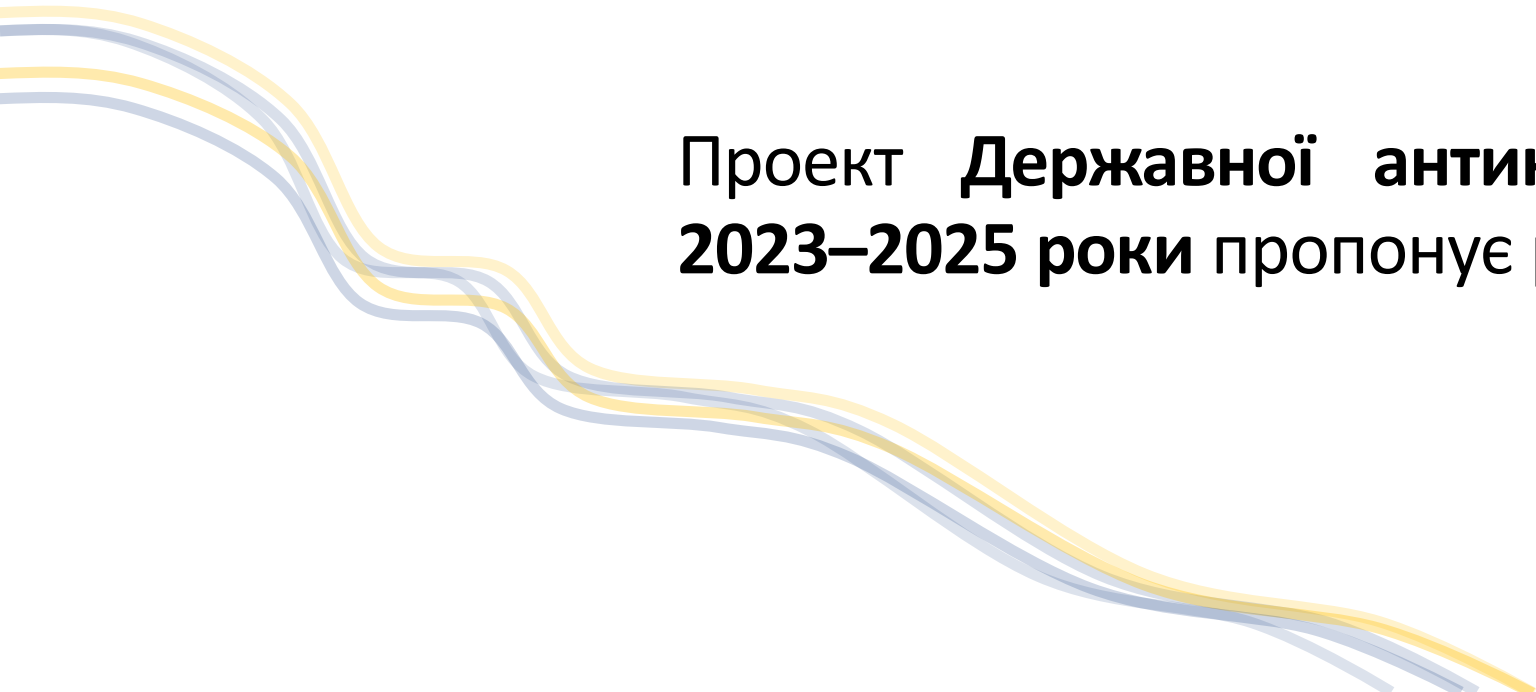
РІШЕННЯ:

1) на законодавчому рівні:

- розмежувати антикорупційні програми публічних інституцій та юридичних осіб; застосувати до антикорупційної програми публічної інституції термін «план управління корупційними ризиками»; скоротити вимоги до змісту таких планів;
- визначити повноваження НАЗК: проводити стратегічний аналіз корупційних ризиків із наданням обов'язкових для врахування пропозицій; здійснювати моніторинг виконання документів;
- визначити роль керівника публічної інституції та завдання уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції в управлінні корупційними ризиками за Методологією, затвердженою НАЗК;
- сформувати вичерпний перелік суб'єктів, які зобов'язані приймати плани управління корупційними ризиками;
- трансформувати повноваження НАЗК із погодження антикорупційних програм в здійснення аналізу та надання обов'язкових для розгляду пропозицій до проектів планів управління корупційними ризиками;

2) імплементувати запропоновані зміни до діяльності НАЗК, органів та інституцій, перелічених у ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції».

§ 1.1.4. Проблема. Інститут уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання не повною мірою реалізує свій потенціал у зв'язку з недостатніми гарантіями автономності.

Проект **Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки** пропонує рішення таких проблем.

ПРОБЛЕМА 1:

Відсутність лідерської позиції (тону згори) керівника в утвердженні антикорупційних стандартів у діяльності інституції, нерозуміння та несприйняття керівником переваг від діяльності уповноваженого як незалежного професіонала, який забезпечує реалізацію антикорупційної політики в інституції.

РІШЕННЯ:

- 1) у Законі України «Про центральні органи виконавчої влади» визначити роль керівника органу влади як особи, відповідальної за формування та реалізацію відомчої антикорупційної політики;
- 2) у Типовій формі контракту з керівником підприємства, що знаходиться у державній та комунальній власності, передбачити обов'язок керівника підприємства впроваджувати культуру нульової толерантності до корупції у діяльності підприємства та забезпечувати гарантії незалежності антикорупційного уповноваженого;
- 3) у Типових вимогах до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії «А», затверджених постановою КМУ від 22.07.2016 № 448, одним із компонентів вимоги «Лідерство» передбачити створення культури нульової толерантності до корупції;
- 4) навчання керівників органів публічної влади щодо їх лідерської ролі у розбудові культури нульової толерантності до корупції.

ПРОБЛЕМА 2:

Неузгодженість положень чинного законодавства України, які регулюють питання підпорядкування, підзвітності та підконтрольності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) на різних рівнях державного управління.

РІШЕННЯ:

- 1) Внесення законодавчих змін із метою посилення незалежності уповноваженого в межах інституції, зокрема, шляхом виключення норми про наявність у міністра заступника з питань боротьби з корупцією із ЗУ «Про центральні органи виконавчої влади»;
- 2) Включення підрозділу з питань запобігання корупції до переліку рекомендованих підрозділів місцевих державних адміністрацій, що затверджений постановою КМУ.

ПРОБЛЕМА 3:

Правова невизначеність у питанні утворення уповноваженого підрозділу (призначення/визначення особи) з питань запобігання та виявлення корупції в окремих органах влади та суб'єктах господарювання.

РІШЕННЯ:

1) внесення змін до ЗУ «Про запобігання корупції» та надання можливості утворення уповноваженого підрозділу (визначення або призначення уповноваженої особи) в/на:

- комунальних підприємствах;
- державних господарських структурах та суб'єктах господарювання державного сектору економіки, які належать до управління державного господарського об'єднання, державної холдингової компанії, іншої державної господарської організації;
- в судах загальної юрисдикції;
- сільських, селищних радах;

2) уніфікація засад організації діяльності уповноважених осіб публічних інституцій та суб'єктів господарювання.

ПРОБЛЕМА 4:

Відсутність системи професійного розвитку уповноважених осіб з питань запобігання корупції як професіоналів, які забезпечують реалізацію антикорупційної політики у діяльності інституцій, та нерозвинута професійна мережа антикорупційних уповноважених.

РІШЕННЯ:

- 1)** Запровадження міждисциплінарної антикорупційної спеціальності шляхом внесення змін до постанови КМУ від 29.04.2015 № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- 2)** Розроблення міждисциплінарної магістерської програми з підготовки антикорупційних уповноважених та проведення першого набору здобувачів освіти на неї;
- 3)** Розроблення системи спеціалізованих онлайн курсів для професійного розвитку антикорупційних уповноважених.

ПРОБЛЕМА 5:

Відсутність формально визначених пріоритетів у діяльності уповноваженого підрозділу (особи).

РІШЕННЯ:

Внести зміни до законодавства та реалізувати систему заходів (зокрема, навчального характеру), які дозволять:

- пріоритезувати роботу з управління корупційними ризиками;
- виявлення та усунення корупціогенних факторів у проектах актів серед інших напрямків діяльності уповноважених осіб;
- здійснювати цю роботу на засадах інклюзивності із залученням громадськості.

ПРОБЛЕМА 6:

Відсутність у Законі України «Про запобігання корупції» чітких гарантій незалежності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) від впливу чи втручання у роботу.

РІШЕННЯ:

- 1)** Зміни до ст. 13¹ ЗУ «Про запобігання корупції» - передбачити обов'язок керівника інституції укласти з керівником уповноваженого підрозділу (уповноваженою особою) декларацію незалежності за типовою формою, затвердженою НАЗК, та забезпечити її дотримання;
- 2)** Обов'язок керівників інституцій, зазначених у ст. 19 ЗУ «Про запобігання корупції», погоджувати з НАЗК зміну структури та/або штатного розпису інституції, що призводить до реорганізації уповноваженого підрозділу, переміщення або звільнення його керівника або працівників, а також затвердження такої структури та штатного розпису, що передбачають утворення уповноваженого підрозділу (призначення уповноваженої особи) вперше;
- 3)** На законодавчому рівні – обов'язок дотримання керівником державного органу вимог НАЗК щодо належного штатного укомплектування уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції;
- 4)** Погоджувати з НАЗК звільнення керівників уповноважених підрозділів обласних державних адміністрацій, обласних рад, державних підприємств та державних господарських структур за ініціативою керівників;
- 5)** Конкурентна оплата праця із стабільною доплатою – зміни у ЗУ «Про запобігання корупції» та 5 постанов КМУ.

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!